

Nr 301.

Av herr **Andersson, Nils**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående lån till föreningen för skidlöpningens främjande i Sverige för utbyggnad av turiststationen Högfjället Storlien m. m.*

I proposition nr 104 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att av statens järnvägars rörelsemedel finge till Föreningen för skidlöpningens främjande i Sverige lämnas ett lån av 350,000 kronor för utbyggnad av turiststationen Högfjället i Storlien samt dessutom, att av statens järnvägars trafikmedel finge tillskjutas ett årligt belopp av högst 10,500 kronor under tiden amortering av lånet skulle ske som bidrag till bestridande av annuiteten.

Då det är ett synnerligen vittutseende företag, i vilket staten enligt den kungl. propositionen skulle engageras, och de belopp, det rör sig om, icke heller äro så blygsamma, må vissa betänkligheter och synpunkter anföras.

Vad Skidfrämjandet, järnvägsstyrelsen och kommunikationsministern anförä om ökningen av vinterfrekvensen i Storlien är riktigt. Denna plats har under de senaste åren tilldragit sig allt större uppmärksamhet och fått mottaga skidsportintresserade, såväl unga som äldre, från alla delar av landet. Det är utan tvivel önskvärt att ökade logi- och bespisningsmöjligheter skapas.

Det bör påpekas att äganderättsförhållandena i Storlien äro sådana, att ingen enskild kan bygga i stationens närhet. Runtom det begränsade järnvägsområdet äger nämligen aktiebolaget Storliens högfjäll, vars samtliga aktier numera äro donerade till Skidfrämjandet, all mark, Storliens fjällhemman om cirka 8,000 tunnland. Det är således uteslutet att enskild hotellrörelse kan komma i fråga i Storlien.

Emellertid har statens järnvägar inom sitt område lokaler för hotellrörelse. Denna drives av Turisttrafikförbundets restaurangaktiebolag, vilket har sådana statuter, att statens järnvägar äro garanterade 50 procent av bolagets årliga nettovinst, dock minst det för varje företag fastställda hyresbeloppet för de lokaler statens järnvägar ställer till bolagets förfogande. Det kan förtjäna nämnas att statens järnvägar föregående år, enligt vad som uppgivits, tillfördes ett belopp av 273,000 kronor i hyra och vinst från restaurangbolaget, varav Storlien bidrog med 23,000 kronor.

Huruvida det senare beloppet kan anses utgöra skälig ränta på de medel statens järnvägar lagt ner för lokalerna åt hotell Storlien, som det s. k. järnvägshotellet heter under nuvarande regim, är icke möjligt att här uppge. Statens järnvägar erhåller i varje fall någon avkastning på de medel, som lagts ner i Storlien. Det är blott få år sedan hotell Storlien tillbyggdes med ett större annex, och sedermera har även en enklare restaurang och samlingsal uppförts, vilken också drives av restaurangbolaget.

Då detta alltså redan är väl introducerat på platsen och statens järnvägar i flera etapper ställt behövliga lokaler till restaurangbolagets förfogande, så torde kunna ifrågasättas om icke den rätta vägen vore, när det nu gäller att på nytt öka ut möjligheterna i Storlien, att statens järnvägar direkt medverkade, själv byggde. Att i stället bygga åt Skidfrämjandet, på sätt och vis en konkurrent, förefaller mindre lämpligt. Om staten likväl skall — som här förutsättes — ta hela risken, bekosta hela den planerade nybyggnaden och det dessutom också måste anslås trafikmedel för den årliga amorteringen, så måste det vara riktigare, att staten själv bygger vad som kan anses erforderligt och möjliggör för restaurangbolaget att utvidga sin rörelse på platsen. Försäkras kan i detta sammanhang att det ur ändamålets synpunkt, skidsportens befrämjande, icke innebär någon skillnad om de som resa till Storlien bli »Storliens» eller »Högfjällets» gäster.

Av propositionen framgår, att en konsekvens av lånet åt Skidfrämjandet måste bli, att staten också får bekosta anläggning av vägar och yttre ledningar till den nya anläggningen. Om kostnaderna härför finns ingen utredning. Om i stället statens järnvägar påbyggde sin egen anläggning bleve dessa kostnader i varje fall mindre, eftersom denna anläggning måste komma att ligga i närmare anslutning till redan befintliga.

Försiktigheten synes ock böra bjuda, att man icke på en gång uppför så mycket som 200 nya logiplatser jämte motsvarande ekonomiutrymmen. Visserligen är för ögonblicket efterfrågan på platser i Storlien — under högsäsongen — mycket stor, men det gäller en ganska begränsad tid och det kan också vara så att det i viss mån blivit en modesak att vintersporta i Storlien. Man får hoppas att detta icke är fallet, men kloketen torde bjuda, att man icke bygger alltför optimistiskt. Man kan tänka sig en utbyggnad i två etapper, en första omfattande exempelvis 100 nya platser och en andra — om ytterligare efterfrågan uppstår — något längre fram. Därmed minskas riskerna för en dålig placering av pengarna.

I detta fall synes det reellt icke betyda så mycket vilken som formellt står för byggandet, det blir under alla förhållanden staten som i sista hand får stå risken.

Med hänvisning till dessa erinringar och synpunkter föreslås,

att riksdagen ville medgiva järnvägsstyrelsen att av statens järnvägars rörelsemedel få företaga en utbyggnad av hotellanläggningen i Storlien för ett belopp av intill 350,000 kronor.

Stockholm den 16 februari 1934.

Nils Andersson.